

[Anden næstformand]

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Standsnings- og parkeringsafgifter samt tilbageholdelse af køretøjer).

(Lovforslag nr. L 141. Fremsat 25/2 82. Første behandling 17/3 82. Betænkning 15/4 82).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 11 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

11) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om sandflugtens bekæmpelse.

(Lovforslag nr. L 140. Fremsat 25/2 82. Første behandling 17/3 82. Betænkning 15/4 82).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer og spørgsmålet om deres overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Standsnings- og parkeringsafgifter samt tilbageholdelse af køretøjer). (Lovforslag nr. L 141).

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om sandflugtens bekæmpelse. (Lovforslag nr. L 140).

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Anden behandling af:

Forslag til lov om beskatning af indkomst i forbindelse med kulbrinteindvinding i Danmark (kulbrinteskatteloven).

(Lovforslag nr. L 38. Fremsat 20/1 82. Første behandling 26/1 82. Betænkning 2/4 82).

Der var stillet 53 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene samt spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Erenbjerg (S):

Efter et langt og grundigt udvalgsarbejde skal jeg herved på socialdemokratiets vegne anbefale, at man støtter de af ministeren stil-

[Erenbjerg]

lede ændringsforslag, der må siges overvejende at være af kosmetisk art.

En række ændringsforslag af vidt forskelligt indhold er et godt udtryk for, at vi her står over for en nyskabelse i dansk skattelovgivning, der dels skal sikre samfundet dets retmæssige andel. . . .

Anden næstformand (Ebba Strange):

Jeg skal gøre tinget opmærksom på, at der er nogle, som er interesserede i kulbrintebeskatningen. Derfor beder jeg tingets medlemmer om at forlade salen i stilhed, hvis de vil forlade den.

Erenbjerg (S):

. . . . af de gevinster, der opnås ved at udvinde kulbrinter i Nordsøen, dels ikke må hindre, at udvindingen gøres profitabel for de selskaber, der arbejder på dette område.

Lovgivningen ligger ganske tæt op ad den lovgivning, som er gennemført i såvel Norge som England, hvilket borger for, at der til stadighed vil være selskaber, der er interesserede i at udvinde olie i Nordsøen. Naturligvis er ikke alle felter i Nordsøen lige profitable, og for at sikre, at der også i disse felter vil blive foretaget udvinding, er det i betænkningen oplyst, at energiministeren vil tage højde for denne problematik igennem en regulering af produktionsafgiften, eventuelt en progressiv produktionsafgift.

Jeg skal ikke komme ind på de enkelte ændringsforslag, blot sige, at vi selvfølgelig vil afvise de ændringsforslag, der tager sigte på at udhule felt for felt-beskatningen, idet netop denne beskatningsform sikrer, at samfundet får sin retmæssige andel af indtægterne i takt med, at de indløber.

Jeg skal anbefale ministerens ændringsforslag.

Hagen Hagensen (KF):

Kulbrintebeskatning er en ny foretæelse i Danmark. Det siger sig selv, at en sådan ny beskatning er vanskelig at få lagt til rette, selv om der findes lovgivning herom i andre lande. Det konservative folkeparti, der, som det blev sagt ved første behandling, er enig i, at vi skal have en olieskat, har betænkeligheder ved eller vender sig imod nogle af de principper, lovforslaget indeholder, og som

det ikke under udvalgsbehandlingen har været muligt at få ændret.

Det gælder for det første indførelse af sokkelstatsprincippet fremfor flagstatsprincippet og deraf følgende subjektiv skattepligt for alle, der knyttes til kulbrinteindvinding her i landet. Det er at gå for vidt, og det kan komme til at skade danske interesser andetsteds. Derfor en appel til skatteministeren og de partier, der er regeringen følgagtige, om at gå bort fra sokkelstatsprincippet og foretage ændringer i lovforslagets kapitel I og i § 21. Det kan jo nås endnu.

For det andet er det ikke tilfredsstillende, at vores dobbeltbeskatningsforhold ikke kan bringes på det rene med opnåelse af kredit i udlandet for skatter omfattet af lovforslaget. Dispensationsbestemmelser, der er gældende, indtil vi får dobbeltbeskatningsforholdene bragt i orden, bør derfor med i forslaget, før det bliver lov.

For det tredje kan ring-fence-princippet og felt for felt-beskatning ikke godtages som rimelige. Det bryder med al dansk skattetradition, og vi kan ikke godtage dette.

For det fjerde er retten til kulbrintefradraget afgrænset alt for snævert.

For det femte findes normprissystemet ikke påkrævet.

For det sjette mangler ordning af henlæggelser til og fradrag for afviklingsomkostninger vedrørende felterne.

For det syvende bør kulbrintebeskatning ikke på nogen måde have tilbagevirkende kraft. Det strider klart imod grundlæggende principper for beskatning her i landet.

Og endelig for det ottende, og egentlig ikke det mindste, giver forslaget ikke nuværende koncessionshavere ligestilling med fremtidige koncessionshavere.

Disse klart betænkelige forhold og mangler ved forslaget har det konservative folkeparti sammen med venstre, CD og kristeligt folkeparti givet udtryk for i betænkningen, og vi har derfor sammen med de tre partier stillet en række ændringsforslag. Vor endelige stillingtagen til forslaget vil være afhængig af udfaldet af afstemningen om vore ændringsforslag og de tilsagn, der kan gives vedrørende de førnævnte forhold. Jeg finder, at der vedrørende dette lovforslag, som er noget ganske nyt, skal gives en forklaring på, hvordan man vil stemme til de enkelte ændringsforslag.

[Hagen Hagensen]

Vi vil stemme for ændringsforslag nr. 1, 2, 3, 8, 9, 20, 21, 22, 25, 27, 34, 41-43, 46, 48, 52 og 53, der er stillet af ministeren til tydeliggørelse bl. a. af, at efterforskning også omfatter forundersøgelse, og disse ændringsforslag er tiltrådt af udvalget og dermed af os.

Ændringsforslag nr. 6, der drejer sig om nævnets sammensætning, stemmer vi for som en tydeliggørelse og forbedring, medens vi undlader at stemme til de ændringsforslag, der under nr. 4, 5 og 7 er stillet af fremskridtspartiet. Socialistisk folkeparti har stillet et ændringsforslag, nr. 10, som vi stemmer imod, og det samme gælder ændringsforslag nr. 12, 14 og 15, der er stramminger i forhold til ministerens forslag, og her kan vi aldeles ikke følge SF, mens vi godtager ministerens ændringsforslag nr. 11 og 13 som en tydeliggørelse. Vi er imod ring-fence-princippet som sådant, og vi vil med vort ændringsforslag nr. 16 have dette fjernet, idet en virksomhed fortsat skattemæssigt bør være en enhed.

Vi har stillet ændringsforslag nr. 17, 19, 23, 31 og 33, der vender sig mod felt for feltbeskatning, som klart lægger hindringer i vejen for en hensigtsmæssig og optimal udnyttelse af de enkelte felter. Med ændringsforslag nr. 24 ønsker vi muligheden for yderligere investeringer over en vis størrelse i igangværende felter sikret af de grunde, jeg allerede har nævnt. Ændringsforslag nr. 37 samt de ændringsforslag, nr. 26, 27 og 35, der knytter sig dertil, stemmer vi for, idet de giver fradrag for pålignede skatter, uanset om disse måtte være betalt.

Ændringsforslag nr. 29 får vore stemmer, såfremt ændringsforslag nr. 30 ikke skulle gå igennem. Ændringsforslag nr. 32 og 36 vil vi ligeledes give vore stemmer, såfremt ændringsforslag nr. 38 ikke måtte blive vedtaget. Dette sidste ændringsforslag må ses som et forsøg på at give regler for afviklingsomkostninger.

Så er der ændringsforslag nr. 39 om lovens virkning fra 1983 i stedet for fra i år, og vi synes, det efter de foreliggende oplysninger om, at der i 1982 ikke kan forventes noget provenu af kulbrinteskatten, er rimeligt at udsætte beskatningen til næste år. Hvis ændringsforslag nr. 39 falder, vil vi stemme for ændringsforslag nr. 40, men undlade at stemme til nr. 51, fordi vi ikke vil have medansvar for nogen form for tilbagevirkende

kraft. Ændringsforslag nr. 44, 45, 47 og 50, der er stillet af os for at give rimeligere overgangsregler for de nuværende koncessionshavere og for at søge at skabe ligestilling mellem disse og fremtidige koncessionshavere, er det klart bør stemmes igennem. Vi vil undlade at stemme til ændringsforslag nr. 49.

Vi vil naturligvis stemme for det af os stillede ændringsforslag nr. 50. Det er utilfredsstillende at vedtage en særlig oliebeskatning, når og så længe vi ikke kender udbudsvilkårene for kommende koncessioner. I udbudsvilkår og senere ved indgåelse af aftaler kan der ændres over afgifter, over royalties, hvilket kan give skævhed i forhold til beskatning af andre, f. eks. de nuværende koncessionshavere. Udbud vedrørende indvinding af olie m.v. og beskatning heraf bør ses som et hele med det sigte at opnå optimal udnyttelse af forekomster til gavn for Danmark. Samtidig burde der gives kredit til og i hvert fald sørges for ligestilling for de nuværende koncessionshavere, der vovede pelsen, naturligvis for at tjene penge, men også uden vished for, om dette kunne lade sig gøre.

Selv om der er gjort et godt forarbejde med lovforslaget og der har været et intenst udvalgsarbejde, er der tvivl tilbage om, hvorvidt den lovgivning, der kommer ud deraf, er ret og rimelig, og om den bliver til gavn for en ønskværdig udnyttelse af kulbrinteforekomster på dansk område. Når yderligere udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling har fundet sted, vil vi tilkendegive vores endelige stilling til lovforslaget.

Ivar Hansen (V):

Vi er nu ved at være ved slutningen af denne meget omfattende sag, og det vil jo vise sig i de nærmestfølgende år, hvordan denne nyskabelse med hensyn til beskatning kommer til at virke. Vi er af den opfattelse, at vi kun står ved første kapitel af hele denne sag. Vi er ret overbeviste om, at det vil blive nødvendigt i de nærmestfølgende år at ændre denne lovgivning på væsentlige punkter. Årsagen hertil er, at vi må mene, at regeringen med sit forslag har været for ivrig, i for høj grad har taget forskud på de forventede indtægter fra olieudvinding, og at lovforslaget derfor på en række punkter har en sådan konstruktion, at man kan frygte, at det kommer til at virke stik imod sin hensigt.

[Ivar Hansen]

Jeg sagde ved førstebehandlingen, at vi i venstre absolut er tilhængere af en oliebeskatning. Men jeg sagde også, at det skulle være en beskatning, som i rimelig grad tog hensyn til de involverede parters investeringsomkostninger og de risici, der nu engang er forbundet med denne erhvervsaktivitet, som vel må siges at være af en særlig karakter, og at det også blev en kulbrintebeskatning, som i hvert fald var sådan indrettet, at den ikke afholdt nye interesserede selskaber fra at deltage i denne aktivitet.

Vi mener, at der især med hensyn til det sidste kan bestå en sådan risiko. Vi mener, at regeringen med sit forslag i for høj grad har ment, at man direkte kunne sammenligne de danske olieletter med de norske og de engelske. Det turde være en fastslået kendsgerning, at de danske olieletter må siges at være betydelig mindre, at chancerne for at finde olie også er mindre, og at den danske sokkel er af en anden beskaffenhed end f. eks. det norske område, hvorefter den del af den tilstedeværende olie og kulbrinte, man kan udvinde, vil være betydelig mindre. Det kan man beklage, men vi synes ikke, at lovforslaget i tilstrækkelig grad tager hensyn hertil. Vi har ganske vist fået at vide fra energiministeren, at selskaberne nærmest står i kø – der er blevet nævnt tal på over 50 forskellige interesserede parter, som kunne have ønske om at gå ind i en fremtidig olieeftersøgning og -udvinding – men vi har vel knap nok helt fået rede på, i hvilken form denne interesse består, om det er en reel interesse, som vil kunne omsætte sig i aktivitet, eller det er en interesse, der blot er kommet til udtryk i form af venlige forespørgsler.

Jeg vil gerne henvise til de ændringsforslag, vi har stillet sammen med det konservative folkeparti og centrum-demokraterne. Det er ændringsforslag, som tager sigte på 2 hovedproblemer, som vi mener at se i dette lovforslag. For det første er kendsgerningen jo den, som det også er kommet frem ved førstebehandlingen, at man i dette lovforslag indfører nogle nye principper. Det kommer eksempelvis til udtryk i form af den såkaldte ring-fence-ordning, og det kommer også til udtryk i forhold til den begrænsning, der er i kulbrintefradraget ud over det 10. år.

Derudover er vi af den opfattelse, at den felt for felt-beskatning, der indføres i dette lovforslag, både betyder en ændring af et

princip i den hidtidige skattelovgivning og derudover også netop er et af de forhold, som kan komme til at bevirke, at især de mindre felter ikke i tilstrækkelig grad i fremtiden vil blive udforsket og udnyttet. Derfor har vi stillet ændringsforslag, der betyder, at disse ting falder væk.

Derudover har vi stillet et ændringsforslag, som tager sigte på at sikre en ligestilling mellem den nuværende koncessionshaver, DUC, og eventuelle fremtidige koncessionshavere.

Vi har i udvalget haft en drøftelse af spørgsmålet om fradrag for såkaldte demonteringsomkostninger. Man kan sige, det ikke er en aktuel sag, det er en sag, hvis aktualitet ligger ret langt ude i fremtiden. Regeringen har vel nok erkendt, at der her var et problem, men har ikke været sindet at indføre konkrete bestemmelser herom i det lovforslag, der nu foreligger. Det kan man måske nok have en vis forståelse for. Regeringen har gjort udvalget bekendt med, at der i Norge har været et udvalgsarbejde i gang vedrørende denne problemstilling, og at dette arbejde foreløbig har resulteret i nogle mulige modeller for sådanne fradrag for demonteringsomkostninger.

Skatteministeren har givet udtryk for, at man nu i den nærmeste fremtid i regeringen vil overveje, hvilken model man kunne forestille sig, og derfor vil jeg gerne spørge skatteministeren, hvornår regeringen påregner at være færdig med sine overvejelser til at kunne forelægge folketingset et konkret forslag, idet vi finder, at det ikke er ganske uden betydning, hverken for den nuværende koncessionshaver eller for eventuelle fremtidige, at man så nogenlunde har denne ret væsentlige problemstilling på det rene.

Så vil jeg gerne vende tilbage til det problem, jeg nævnte for et øjeblik siden, om et kulbrintefradrag ud over det 10. år. I lovforslaget, som det forelå ved første behandling, var det lagt op på den måde, at spørgsmålet om, hvorvidt der skulle indrømmes et sådant kulbrintefradrag ud over denne årrække, var en sag, ligningsrådet skulle administrere. Der blev – og jeg mener med rette – givet udtryk for en del kritik heraf, og dette har ministeren altså taget ad notam ved at fremsætte et ændringsforslag, således at det i fremtiden bliver skatteministeren og energiministeren i fællesskab, der skal administrere dette spørgsmål.

[Ivar Hansen]

Vi har drøftet denne sag i et samråd i udvalget med ministeren. Jeg vil gerne vende tilbage til denne sag og direkte spørge ministeren, om det er muligt at fremdrage eksempler på investeringer ud over det 10. år, som i fremtiden ikke vil komme til at berettige til et kulbrinteafdrag. Jeg synes, det ville være rart at få konkretiseret lidt mere, hvad selskaberne i så henseende kan regne med.

Jeg vil som sagt anbefale de ændringsforslag, vi har stillet sammen med det konservative folkeparti og centrum-demokraterne. Der er også en række ændringsforslag, der er stillet af ministeren med tilslutning fra socialdemokratiet og andre partier, som vi kan tilslutte os, idet det som allerede nævnt af hr. Hagen Hagensen er forslag, som tydeliggør og forbedrer lovforslaget på punkter, som vi er enige i.

Kalnæs (SF):

Vi finder i SF, at der er indbygget mange gode principper i det forslag til kulbrintebeskatning, vi har til behandling i dag.

Vi synes egentlig også, at den konkrete udformning, som lovforslaget har fået, på mange måder er meget fornuftig og opfylder de krav, man kan stille, men der er stadig væk nogle mangler, som vi mener burde afhjælpes, og derfor stiller vi også en del ændringsforslag, som kan rette noget på det.

Selv om vi vedtager dette lovforslag og de ændringsforslag, som SF har stillet, vil der alligevel være problemer med at sikre, at der bliver betalt skat af det overskud, som der er ved kulbrinteindvinding fra den danske undergrund: det skal jeg komme tilbage til.

Vi har stillet 2 ændringsforslag, nr. 10 og nr. 12, og de drejer sig om, at borerigge skal afskrives som skibe, og at produktionsanlæg, platforme m.v. skal afskrives efter et særligt afsnit i afskrivningsloven. Det hænger sammen med, at man, sådan som loven er udformet, hvis man vil lette erhvervslivet – det drejer sig om ganske almindelige erhvervsaktiviteter – f. eks. gennem en indeksering i afskrivningsreglerne, også kommer til at give de firmaer, som har indvinding af olie og gas fra den danske undergrund, lettelse, og det var jo egentlig ikke tanken. For de forslag, man ellers kan komme med, som skal lette det almindelige erhvervslivs aktiviteter, skal

kun hjælpe dem; der er ikke nogen grund til, at de også virker på olie- og gasaktiviteterne.

Så har vi stillet et ændringsforslag, som skal sikre, at det ring-fence-princip, som bliver indført med dette lovforslag, ikke bliver gennemhullet. Det drejer sig om, at man kan foretage henlæggelser til investeringsfonds både uden for og inden for ring-fence og derefter bruge dem på den modsatte side af ring-fence og derved sikre skattelettelser. Det synes vi er urimeligt; vi synes, at det ring-fence eller hegn, der stilles op, skal være helt tæt, og det er det, vi søger at opnå med dette ændringsforslag.

Det samme prøver vi at sikre med vores ændringsforslag nr. 15, som går ud på, at underskud ikke skal kunne føres ud af ring-fence.

Så er der spørgsmålet om rentefradragsret og spørgsmålet om normpriser for serviceydelser. Det er der ikke taget stilling til i lovforslaget, men det mener vi er nødvendigt, hvis man skal sikre, at der virkelig bliver gennemført en rimelig beskatning af indtægterne på olie- og gasindvindingen. Det er foreslået, at der skal laves normpriser på olie og gas, men ikke på de andre områder. Vi erkender fuldt ud, at der er problemer med at lave normpriser på andre områder, men vi må også fastholde, at der er problemer ved ikke at gennemføre en ordning, der kan sikre, at man ikke misbruger rentefradragsretten eller bruger fiktive priser på serviceydelser.

Vi kan ikke få det gennemført nu, men vi lægger stor vægt på, at regeringen i bemærkningerne til sit lovforslag har anført, at man vil følge disse problemer i fremtiden, og det vil vi også gøre, og vi vil være med til at ændre loven, hvis der er grund til det senere.

Så har vi stillet ændringsforslag nr. 18, som går ud på, at man forhøjer kulbrinteskatteprocenten fra 70 til 75. Det har hele tiden fra SFs side været forudsat, at den beskatning, vi skulle have på olie- og gasindtægterne, skulle svare til den beskatning, som findes i den norske og den engelske del af Nordsøen, og skal det være tilfældet, må man forhøje kulbrinteskatteprocenten fra 70 til 75. Fra den 1. januar 1983 vil man også i England forhøje kulbrinteskatteprocenten til 75.

Der er nogle, der har påstået, at dette er den strammeste olieskattelov, der findes, og at vi altså stiller et forslag om at gøre den

[Kalmøse]

endnu strammere, men deroverfor vil jeg gerne påpege, at dette her jo kun rammer de allerbedste felter. Når det drejer sig om de marginalfelter, som hr. Ivar Hansen var inde på, bliver der jo slet ikke tale om at betale kulbrinteskot, og derfor er det altså kun de virkelig gode felter, dette her virker på.

Vi har tilsluttet os det afsnit i betænkningen, som siger, at det kan være rimeligt at nedsætte produktionsafgiften eller royalty'en for marginale felter for at sikre, at de bliver udnyttet fuldt ud, og vi mener, det er en langt mere effektiv metode til at sikre, at alle felter bliver udnyttet, end at have en lav kulbrinteskatteprocent.

Under den behandling, vi har haft af forslaget i skatteudvalget, har der været talt meget om dobbeltbeskatningsaftalerne, og vi mener også, de er blevet brugt til at lægge pres på regeringen med, sådan at når vi ikke kan få regeringens tilslutning til at stramme lovforslaget, er det af hensyn til, at der kan blive besværligheder med at få gennemført dobbeltbeskatningsaftaler, først og fremmest med USA. Vi mener ikke, det problem er så stort, som det er blevet fremhævet i diskussionen, og det hænger sammen med, at det er op til de enkelte selskaber, som arbejder i Nordsøen, om de vil arbejde som et datterselskab eller gennem en filial. Dobbeltbeskatningen træder først og fremmest i kraft, når det drejer sig om en filial, hvorimod der, hvis det er et datterselskab, ikke bliver dobbeltbeskattet af overskuddet, medmindre man tager det hjem direkte til hjemlandet. Hvis man derimod investerer det i Danmark og får nye fortjenester dér, sker der ingen dobbeltbeskatning.

Ministeren har stillet en række ændringsforslag, som vi alle sammen kan tilslutte os bortset fra et enkelt, nemlig ændringsforslag nr. 51. Vi mener, at lovforslaget bør have virkning fra den 1. januar 1982, og det står der også i lovforslaget, men så har ministeren foreslået, at der skal ske en reduktion af skatten, således at det reelt først får virkning fra den 20. januar 1982, nemlig fremsættelsesdatoen. Vi mener, det er urimeligt, og at loven bør virke fra den 1. januar, fordi de nuværende koncessionshavere hele tiden har vidst både fra betænkningssagens ved undergrundsloven i juni 1981 og fra de skitser, der er blevet fremlagt i november 1981, hvorledes denne lov ville komme til at se ud,

hvilke principper der ville være i den. Derfor er der ingen grund til ikke at lade den virke fra den 1. januar 1982.

Vi stemmer imod de øvrige ændringsforslag, der er stillet af de borgerlige partier, og det hænger i høj grad sammen med, at de i vidt omfang går ud på, at man vil fjerne princippet om ring-fence og princippet om felt for felt-beskatningen, og det mener vi er to meget grundlæggende principper, hvis denne beskatning af olie- og gasindkomsterne overhovedet skal virke.

Glistrup (FP):

Hr. Arne Christiansen er nok det mest udprægede eksempel i folketinget på de udvalgsformænd, der frygter, at udvalgsarbejdet omdannes til studiekredsarbejde. Lykkeligvis har vi da i skatteudvalget i denne sag haft en formand, som har ledet arbejdet på en sådan måde, at det har haft karakter af rent studiekredsvirke, og det, vi nu skal aflægge beretning om, er, hvad vi så har fået ud af den studiekreds. Når jeg nu sammenfatter betragtningen i, at vi faktisk alle har famlet i blinde, hvad enten det er repræsentanter for det ene eller det andet parti, ministre, politikere, embedsmænd, eller hvem der har været tale om, så ved jeg godt, hvad der er den fristende, billige returnering at komme med, nemlig: nå ja, det er nok de fremskridtsfolk, der ikke har forstået et lod af det! Men jeg tillader mig alligevel at give den almindelige karakteristik af det, at vi, der har siddet og deltaget i den fredagsstudiekreds ned igennem de forløbne uger, faktisk ikke har haft fast grund under fødderne til at bedømme virkningen af det, som vi nu nærmer os vedtagelsen af. Der er dog nogle, der har haft en større indsigt end studiekredsdeltagerne, det er ganske åbenbart, f. eks. de forskellige olieselskaber, som vi jo har fået et væld af henvendelser fra; men det er nok også meget tvivlsomt, hvor meget man tør bygge på, hvad de er kommet med, for man har fået et levende indtryk af, at den afgørende drivkraft for dem i hvert fald ikke har været at fortælle udvalget sandheden, hele sandheden og intet andet end sandheden. Det har – og det skal da heller ikke bebrejdes disse selskaber – udelukkende været deres hensigt at se at slippe så billigt som muligt i skat.

Derfor kan man til en vis grad sige, at det ud fra en almindelig alen er noget uforsigt-

[Glistrup]

tigt, når folketinget nu her i løbet af nogle få dage står foran at sætte den lovgivning, der her er tale om, i kraft. Men jeg kan bare ikke se, vi kan gøre det anderledes. Om vi så nedsatte 17 kommissioner til nærmere at analysere disse ting, tror jeg i og for sig ikke, man var kommet væsentligt længere frem end det, som vi nu i hvert tilfælde er et meget langt stykke på vej til at komme til. Vi må simpelt hen søsætte denne lovgivning, og så må vi se, hvad der kommer til at ske.

For langt de fleste, der bliver skattepligtige efter denne lovgivning, er situationen den, at de går ind i dette enorme hasardspil, som det er at efterforske og udvinde olie på den danske Nordsøskel eller i det hele taget at udvinde olie, med viden om, hvad det er for regler, der er taget som udgangspunkt, men også med viden om, at disse regler meget vel kan vise sig at være særdeles flygtige og føre til, at de bliver lavet om, sådan som det er en tradition her i Danmark, at man laver skattelovene om nærmest hvert kvartal. Det vil såmænd nok også ske for så vidt angår denne skattelov, og så må vi se at vinde vore praktiske erfaringer på, hvordan det hele nu engang kan komme til at fungere.

Vi har altså siddet og puslet med disse 53 ændringsforslag, men de er til syvende og sidst kun smånipserier, for det, der er hovedsigtet i dette lovforslag, og det, som vi altså indskiber os med, er, at hvis der efter den lovgivning, som et flertal i dette folketing vedtog i maj måned 1981 om, at undergrunden principielt tilhører den danske stat, kommer nogle meget, meget betragtelige gevinster, skal en stor del - 70 pct. kan man sige, når vi er oppe i de meget, meget store gevinster - tilfalde den danske stat, som altså er den forretningsdrivende, der har dette aktiv i form af undergrunden, og kun 30 pct. tilfalde forpagteren, koncessionshaveren, eller hvad man nu vil kalde det. Det er en politisk beslutning, som falder godt i tråd med det, som dette folketingsflertal har fastlagt som værende den politik, der skal føres på undergrundsområdet, og det er det, som vi nu forsøger at bygge videre på.

Men nok må dette være det rigtige over for så langt de fleste, der kommer ind under skattepligten efter dette forslag, for de gør det kun i kraft af, at de har fået en koncession engang i efteråret 1982 eller engang i 1983 eller senere år på basis af, at skattelov-

givningen er blevet vedtaget, men der er en enkelt af de skattepligtige, som dette her ikke kommer til at omfatte på den måde, og det er den, der fik koncessionen allerede tilbage i 1962, altså på et tidspunkt, hvor man ikke havde nogen skattelovgivning, der bare i nogen grad var i retning af det, som nu her blev vedtaget. Det valg, vi nu træffer, er, at den, der fik koncessionen i 1962, nemlig firmaet A. P. Møller, nu kommer ind under en skattelovgivning, der er totalt anderledes end den, det med føje kunne forudse efter de forhandlinger, der i sin tid blev ført med daværende statsminister Viggo Kampmann og med daværende trafikminister Kai Lindberg. Det er altså den situation, vi er kommet ud i, når vi skal give en fælles lovgivning på området.

Når alt dette er baggrunden, synes jeg nok, man må sige, at det allerbedste og aller vigtigste ændringsforslag blandt de 53 ændringsforslag er ændringsforslag nr. 39, nemlig det ændringsforslag, som går ud på, at man først iværksætter denne beskatning med virkning fra 1. januar 1983. Der er ikke nogen som helst grund til at drage året 1982, hvoraf der allerede nu snart er forløbet $\frac{1}{2}$, ind i denne beskatning, som jo kun går på én eneste skattepligtig, nemlig DUC-firmaet A. P. Møller, den oprindelige bevillingshaver, for det er helt åbenbart, at de, der måtte få koncession engang i efteråret 1982, ikke inden for året 1982 kan nå at indtjene nogen skattepligtig indkomst i medfør af kulbrinte-skattelovgivningen. Derfor er der meget lidt rimelighed i at have det kissejav og give lovgivningen tilbagevirkende kraft, som man faktisk gør med ministerens forslag ved at sige, at det i princippet også skal gælde for 1982.

Ganske særlig urimeligt virker det, når man bladrer om til den sidste side i betænkningen og ser, at det provenu, man forventer at få i 1982, simpelt hen er på det smukke tal 0 kr., fordi oliepriserne som bekendt har udviklet sig i den forløbne del af 1982, mens vi andre har siddet indespærret i vores studiekreds, på en sådan måde, at der ikke er disse eksorbitante fortjenester, som alt dette her går ud fra. Men selv om oliepriserne pludselig begyndte at ændre sig eller måske snarere den danske krone begyndte at falde yderligere i forhold til dollarkursen, sådan at der eventuelt kom et provenu på 20 mill. kr. eller

[Glistrup]

30 mill. kr. i 1982, ville det jo slet ikke være noget, der har med dette forslag at gøre, da det skal tage de enormt store indtjener, som i givet fald vil komme frem. Det kommer i hvert fald ikke i 1982, og derfor er det rimeligt, at vi med en lovgivning af denne art giver os nogenlunde fornuftig god tid til at drøfte det igennem – så meget desto mere som der jo er en hel del brikker, der endnu ikke er faldet på plads; bl. a. er der jo store dele af loven, der først får kød og blod, når ministeren har gennemført de dobbeltbeskatningsforhandlinger, som man skal starte her til sankt Hans. Der er endvidere en hel del, som ministeren siger han kommer rendende med bagefter: afviklingsomkostningers indregning osv. Derfor vil jeg meget stærkt anbefale, at man stemmer for ændringsforslag nr. 39.

Men i betragtning af, at man forventer 0 i provenu i 1982, er der én ting, der med henblik på iværksættelsen af det virker særlig grotesk, og det er ministerens travlhed med allerede nu at få ansat 28 til en vis grad højt gagerede nye embedsmænd: en ligningschef, en konsulent i skatteministeriet osv., til at administrere denne lov, som man altså forventer efter sit eget provenuskøn overhovedet ikke giver nogen som helst indkomst i 1982, og som i 1982 overhovedet kun drejer sig om en enkelt skattepligtig; der kommer måske nogle flere til i 1983, 1984, 1985. Det er en urimelig konsekvens, at en lov af denne karakter skal benyttes som et påskud til at udvide administrationspersonalet på et område, hvor der i hvert tilfælde de første år ikke bliver behov for nogen særlig ekstra administrationsindsats. Derfor er dette vedhæng til loven noget, som fremskridtspartiet vender sig imod.

Men hvad angår lovforslaget som helhed, er vores stilling, som det fremgår af vort betænkningssbidrag, den, at vi må se, hvad den fører til, og så ad åre – måske allerede til næste år eller om to år – tage den op til revision, når vi har set disse erfaringer.

Emmert Andersen (CD):

Jeg kan helt tilslutte mig bemærkningerne fra ordførerne for det konservative folkeparti og venstre, hr. Hagen Hagensen og hr. Ivar Hansen.

Jeg skal ikke her gentage, hvad der er blevet sagt om de enkelte ændringsforslag, men blot konstatere, at vi har arbejdet ret flittigt i studiekredsen; det er således blevet til 91 bilag – jeg vil senere komme tilbage til, at jeg nok tror, der skulle have været endnu flere bilag – og der er stillet 53 ændringsforslag. Der er også sket en ændring i provenuskønnet, siden forslaget blev fremsat.

Oprindelig skønnede man – og det blev sagt med brask og bram – at vi skulle have 450 mill. kr. ind i 1982 og 1.000 mill. kr. ind i 1983. En måned og 10 dage efter, at lovforslaget blev fremsat, kom der et nyt skøn fra energistyrelsen, nemlig at 1982 nu ville give 200 mill. kr. og 1983 800 mill. kr. Dog ville ændrede prisforudsætninger, som jo rent faktisk er en realitet, betyde 0 provenu i 1982 og 400 mill. kr. i 1983.

Disse opgørelser bygger på energiministerens skøn over, hvor meget olie der ville komme op fra undergrunden. Oprindelig skønnede man, at der ville komme 1,87 mill. m³ i 1982; det blev senere ændret til 1,71 mill. m³, og i 1983 skønnede man 2,50 mill. m³; det blev senere ændret til 2,35 mill. m³.

De rent faktiske forhold er, at der i 1982 vil komme 1,5 mill. m³ og i 1983 1,86 mill. m³ op. Det vil sige, at der hverken kommer skat i 1982 eller i 1983. Jeg kan ikke forstå, hvorfor man ikke bygger på de faktiske kendsgerninger, men i stedet for bruger nogle optimistiske skøn. Jeg kender heller ikke begrundelsen for dem, men det har måske noget at gøre med opkrævningen af skatten, som bygger på nogle forudbetalinger.

Men vi kan altså konstatere, at der hverken kommer skat i 1982 eller i 1983, og derfor har vi ingen grund til at haste denne lovgivning færdig; der er nemlig så mange skæve ting i den, som jeg mener burde diskuteres nærmere igennem.

Lovforslaget bygger dels på den britiske, dels på den norske kulbrintelovgivning. Der er kommet flere nye elementer ind i den danske skattelovgivning, som vi ikke har haft før, bl.a. ring-fence, som skatteministeren jo selv har fortalt kun har betydning for én eneste i dette kongerige, nemlig den nuværende bevillingshaver.

I stedet for at drage ring-fence ind i lovgivningen – for den nuværende bevillingshaver har det ingen betydning, som vi kunne se af det regnskab, der nys er kommet frem –

[Emmert Andersen]

kunne energiministeren under kommende koncessionsforhandlinger indføje i aftalen, hvad der skulle beskattes, så var vi fri for at få ring-fence ind, og det ville i virkeligheden være et langt bedre forslag, idet man her kunne fortælle, hvilke dele der skulle beskattes.

Hvad angår felt for felt-beskatningen, tror vi, den vil betyde, at man ikke får udnyttet de marginale felter. Det er som bekendt således, at vi har nogle kridtformationer i den danske undergrund, som det er svært at få olie op fra, og det vil sige, vi kan frygte, at vi ikke får den optimale udnyttelse af de marginale felter.

Jeg tror, der vil være god grund til at få diskuteret mere grundigt igennem, hvad denne felt for felt-beskatning vil betyde, og jeg tror, der vil være god grund til lige først at prøve den af hos kommende koncessionshavere, således at vi kan få den bedst mulige udnyttelse af vores undergrund. Det har jo kun en skatteudsættende virkning, som skatteministeren har skrevet, og jeg tror på, at ved ikke at have felt for felt-beskatningen vil vi på længere sigt få et større provenu, idet vi vil få mere olie op.

Med hensyn til de nye investeringer er det således, at vi ikke rigtig har kunnet få svar på, hvad en ny investering er, men skatteministeren har fortalt, at der næsten i samtlige ansøgninger vil blive givet dispensation. Vort ændringsforslag, der taler om nye investeringer, der udgør mindst 10 pct. af de oprindelige investeringer, og som tjener produktionsmæssige formål, er langt, langt bedre, idet vi, når det drejer sig om 10 pct., vil være helt sikre på, at der er tale om nyinvesteringer. Når det er så store beløb, vi snakker om, milliardbeløb, vil der overhovedet ingen tvivl være om, at der, hvis det er 10 pct. af den oprindelige investering, er tale om nyinvesteringer. Det vil også være meget nemmere så at administrere loven. Skatteministeren kan sagtens i dag sige, at der næsten i samtlige ansøgninger vil blive givet dispensation, men det er jo ikke sikkert, at han er skatteminister til næste år eller til næste år igen, og så kan vi ikke være sikre på, at disse dispensationer bliver givet. Derfor vil vort forslag være langt, langt bedre.

Med hensyn til overgangsbestemmelserne synes jeg nok, at vi her er inde på et anstændighedsspørgsmål. Det er således, at forslaget

går ud på, at man som afskrivningsgrundlag skal benytte de nedskrevne saldo værdier. Det er helt tilfældige værdier, som ikke har noget med realiteternes verden at gøre, men som har noget at gøre med, hvorledes man har disponeret i fortiden.

For at stille den nuværende koncessionshaver bare nogenlunde lige med kommende koncessionshavere må det da anstændigvis være således, at i hvert fald det, han rent faktisk har investeret, kan der afskrives på, nemlig kostpriserne. Det har vi også stillet forslag om.

Jeg synes nok, at dette lovforslag kunne trænge til at få en lidt længere udvalgsbehandling. Jeg synes, vi skal have diskuteret grundigere felt for felt-beskatningen og den indflydelse, det vil få for kommende koncessionshavere, at vi har den, ligesom jeg synes, vi skal diskutere spørgsmålet om de nye investeringer, de 10 pct., som i virkeligheden er en skærpelse af lovgivningen. Jeg synes også, der er nogle uafklarede spørgsmål omkring demonteringsomkostningerne ved produktionsophør. Det har jo ingen betydning, at vi bruger lidt længere tid til at få disse ting gennemdiskuteret, for der kommer ingen skat hverken i 1982 eller i 1983, så vi har i og for sig god tid.

Lone Dybkjær (RV):

Hr. Emmert Andersen mente åbenbart, at vi burde fortsætte arbejdet i udvalget. Jeg havde nu forstået det sådan, at et meget stort flertal var enigt om, at vi stort set ikke kunne komme videre med arbejdet på nuværende tidspunkt.

Når det så er sagt, er det også rigtigt, at lovforslaget næppe får nogen finansiel betydning i år over for de nuværende koncessionshavere, men det behøver jo ikke at betyde, at man unødigt skal forlænge udvalgsarbejdet. Der er jo også et par andre ting til behandling her i folketinget, så det kunne da være nyttigt at få nogle af dem ryddet af vejen.

Det radikale venstre finder ikke, at vi på nuværende tidspunkt kan komme stort længere i udvalgsarbejdet, selv om vi også i vores betænkingsbidrag har peget på nogle uafklarede problemer. Men en måned fra eller til løser ikke dem.

Jeg synes, det kan være nødvendigt at pege på, at begrundelsen for lovforslaget var

[Lone Dybkjær]

stigningen i oliepriserne og dermed den ekstraordinære fortjeneste, der har været i de senere år. Når derfor de nuværende bevillingshavere føler, at de ikke er behandlet rimeligt, og at forudsætningerne var andre, må dog dertil lægges, at da de startede, var oliepriserne anderledes og fortjenesten markant anderledes, end den selv med dagens oliepriser er.

Jeg synes, det er meget vanskeligt at sige – og det erkender bevillingshaverne jo også – hvordan de ville have stillet sig, og hvordan de ville have afskrevet osv., dersom man havde haft den nuværende lovgivning; det er faktisk ikke muligt at trænge ind i det. Vi finder derfor, at det, regeringen er landet på, er rimeligt.

Så er der spørgsmålet, som også hr. Glistrup rejste, om man skulle lade loven gælde fra 1. januar 1983, og det kan man jo diskutere. Jeg tror heller ikke, der kommer nogen fortjeneste i år, men så gør det på den anden side heller ikke noget, at loven gælder fra 20. januar.

Jeg skal i øvrigt ikke sige så forfærdelig meget mere her, men blot pege på nogle af de problemer, vi har rejst i vores betækningsbidrag.

Også vi havde gerne set, at modelkoncessionen havde foreligget, og at der havde været en nærmere afklaring af renters og afviklingsomkostningers behandling, men vi erkender, at det ikke kan nås på nuværende tidspunkt.

Vi har endvidere peget på spørgsmålet om de marginale felter. Der står, at mindretallet føler, der kan blive konflikter. Jeg vil sige, at der skulle stå, at mindretallet frygter, at der kan blive konflikter mellem den energipolitiske målsætning og den energipolitiske interesse og koncessionshavernes ønske om den interne forrentning.

Vi er foreløbig, om jeg så må sige, tilfredse med det bidrag, regeringen har leveret om dette, for vi tror, at den bedste måde at lette de marginale felter på er ved at have en mindre royalty, måske praktisk taget ingen, for de helt små felters vedkommende. Alle de kurver og analyser, vi har set af felterne, viser, at investeringen dér virkelig bliver tvivlsom, når vi har royalty, og at investeringen bliver betydelig mere fordelagtig, hvis vi fjerner royalty. Over for det står naturligvis, at royalty er den eneste virkelig sikre beskat-

ning. Men vi mener, det er vigtigt, at man er opmærksom på dette, når man udbyder koncessionerne, og altså også er opmærksom på, at royalty kan være forskellig, afhængigt af, hvordan feltet vil vise sig at udvikle sig.

Så er der spørgsmålet om overinvestering, som ingen i særlig grad har været inde på her. Det mener vi fortsat strengt taget er et problem i forbindelse med dette lovforslag, men kun tiden, tror jeg, og erfaringen kan vise, om den bliver et reelt problem eller det er muligt at holde den på et fornuftigt niveau. Jeg synes blot, vi skal erkende, at der er chancer for overinvesteringer med den type skatteforslag, vi har her.

Så er der endelig spørgsmålet om efterforskningsudgifterne, og vi har jo i vores betækningsbidrag bedt ministeren om i sin almindelige opfølgning af lovforslaget at se nærmere på, om det ville være fornuftigt med en indekseret efterforskning. Vi har skrevet »i stedet for ydelse af kulbrinteafdrag«; jeg tror, at »mod modifikation af kulbrinteafdrag« eller »i kombination med et lavere kulbrinteafdrag« ville være mere korrekt. Jeg tror, det kan spille en rolle også i forbindelse med de, man kan måske ikke kalde det marginale felter, men i hvert fald de felter, der er tungere at udnytte, og man kan måske, hvis man finder andre muligheder for efterforskningsudgifterne og deres aktivering, støtte de lidt tungere felter.

Men vi er tilfredse, hvis ministeren kan sige, at han vil kigge nærmere på dette i fremtiden, sådan at man får disse ting bedre belyst.

Jeg skal til slut sige, at jeg finder, at dette er et første skridt, og at det er vigtigt, at man har tillid til lovgivningen, men vi må da også erkende, at der løbende kan komme forslag om ændringer; vi ved jo allerede, at det er nødvendigt med ændringer f.eks. i forbindelse med afviklingsomkostningerne.

Det radikale venstre kan stemme for de af regeringen stillede ændringsforslag, sådan som det også fremgår af betænkningen, og vil stemme imod de øvrige.

Wilhelm (VS):

Det er ikke forberedelsen eller behandlingen af dette lovforslag, der er noget i vejen med. Vi mener, at der har været tale om et endog usædvanlig velforberedt lovforslag fra

[Wilhjelm]

ministeriets side, ligesom vi mener, at behandlingen i skatte- og afgiftsudvalget har været overordentlig grundig, og jeg finder det på den baggrund helt urimeligt, når venstres ordfører, hr. Ivar Hansen, prøver at mistænkeliggøre lige præcis den side af sagen.

Men der er huller i denne lovgivning, som jeg var inde på ved første behandling, og det er ikke af ond vilje, tror jeg, hverken fra skatteministerens, embedsmændenes, energiministeriets eller andres side; det skyldes, at det er overordentlig svært at lave denne skattelovgivning sikker, når man stadig væk bygger på koncessioner givet til private selskaber. Og det er ikke blevet nemmere af, at folketinget den 26. februar 1982 afviste overhovedet at behandle VS' forslag, som kunne have overvundet de mytologiske bindinger, der knytter sig til Møllernavnet.

Resultatet efter udvalgsbehandlingen er stort set det samme som det, der forelå fra ministeriets hånd i januar 1982. Den eneste egentlige forbedring, jeg kan slå ned på, er ændringen i § 17, stk. 4, ændringsforslag nr. 29, hvorefter det, når det drejer sig om dispensationerne fra stoppet for kulbrintefradraget, ikke længere er ligningsrådet, der sådan uden nærmere kriterier kan give disse dispensationer, men skatteministeren efter samråd med energiministeren og ud fra klare energipolitiske hensyn. Det mener vi er en forbedring, og det er noget, vi har råbt op om fra den første dag vi havde forslaget til behandling.

Ellers er der jo på andre måder, selv om det ikke direkte sker ved ændringsforslagene, sket en reel udhuling af dette lovforslag, mens det har været under behandling, for samtidig med, at vi behandlede dette lovforslag, kom regeringen med et andet forslag, og i forbindelse med det havde den end ikke på forhånd beregnet eller så meget som gjort opmærksom på konsekvenserne for Nordsøbeskatningen eller kulbrintebeskatningen. Det var forslaget om de indekserede afskrivninger, og det har reelt udhulet dette forslag, mens det var under behandling.

De ændringsforslag, som SF har stillet – VS er jo ikke berettiget til i selve betænkningen at stille ændringsforslag til det, der foregår på skatte- og afgiftsområdet – ville rette noget op på nogle af disse ting, og de ligger i øvrigt helt parallelt med, hvad vi har stået

for under udvalgsbehandlingen, så vi kan støtte alle SFs ændringsforslag.

Jeg kan gøre lige så kort proces med de ændringsforslag, der er stillet af forskellige kombinationer af borgerlige partier. Dem er vi imod alle sammen.

Så er der regeringens ændringsforslag. De fleste af dem er jo rent tekniske eller sproglige, og bortset fra nr. 29, som virkelig er en forbedring, som jeg har omtalt, er det altså de meget små ting; vi kan derfor støtte dem med få undtagelser. Vi vil ikke stemme for, at der skal ydes denne 20 dages rabat i 1982, og så kan det være nok så symbolsk og nok så pengeløst, det være vil. Men det er en fuldstændig usaglig kampagne, der er kørt omkring det spørgsmål, og alene af den grund går vi imod den indrømmelse, som regeringen har været villig til at give på det punkt.

Vi vil også gå imod ændringsforslagene nr. 26, 28, 35 og 37, der har en sammenhæng, og som går ud på, at man skal, for at sige det rent ud, lave knæfald for den helt usaglige kampagne, dagbladet Børsen har kørt om, at man, når man skruede alle tingene sammen på den mest håbløse måde, man overhovedet kunne finde på, måske visse år kunne komme op på beskatningsprocenter på over 100. Det er det rene sludder, og det har ingen som helst mening, da der kun er tale om årlige forskydninger og det i øvrigt er et resultat af de samme selskabers skattespekulationer på andre områder. Så selv om det også er temmelig pengeløst med knæfaldet på det område, vil vi, om ikke andet så fordi Børsen ikke skal have held med sådan nogle usaglige kampagner, stemme imod disse 4 ændringsforslag – og så får de jo desværre held med det alligevel på grund af andre partier.

Om dobbeltbeskatningsproblemet i øvrigt, som jo har spillet en stor rolle i den debat, der har været ført i dagspressen, synes jeg det er væsentligt at få frem – som også SFs ordfører var inde på, og som det er blevet klart dokumenteret under udvalgsbehandlingen – at det kun eksisterer, fordi selskaberne i øvrigt vælger at drive skattespekulation, når de tager stilling til, om de vil indregistrere danske datterselskaber eller de vil optræde som filialer af deres udenlandske selskaber. Det er altså udelukkende, fordi selskaberne i andre sammenhænge har valgt at spekulere i skattelovgivningen, at de nu måske kan få

[Wilhelm]

problemer med dobbeltbeskatningsaftalerne eller mangelen på aftaler.

Så er der en væsentlig problematik, de mindre felter, og jeg tror, ingen kan siges at have taget mere fat på det problem, end vi har gjort. Vi erkender, at det er et problem, og har også haft det oppe fra den første dag, men den almindelige opgivelse af provenu blot på grund af problemet med de mindre felter er vi ikke varme på. Vi har introduceret den idé, at man skulle afstå fra så hårde royaltybestemmelser – de er med de 8½ pct., vi kender i dag, ikke særlig hårde, men der er jo luftet betydelig hårdere royaltysatser; man nævnte de norske 16 pct.s ordninger – at man skulle lade være med at svinge så meget med det redskab, som er det mest degressive af alle de skattemåder, man angriber dette problem med, og så til gengæld hente mere hjem dér, hvor det virkelig giver overskud, de virkelig lukrative felter; det er jo de eneste, der bliver ramt af selve kulbrinteskatten. I parentes bemærket skal vi måske nævne, at det undervejs er blevet opklaret, at det var rigtigt, når vi sagde ved første behandling – selv om skatteministeren slog sig meget i tøjret – at man kun kommer op på de 83,5 pct. – eller hvad det nu var, der var det teoretiske maksimum – hvis det er et felt, der er så lukrativt, at ens forrentning af investeringerne er mange hundrede procent. Det er det helt marginale punkt, man kan komme op på, og det er det kun muligt at nå op på, hvis det virkelig er et lukrativt felt, hvor omkostningerne har været nul og niks i forhold til det udbytte, selskaberne får lov til at beholde.

Vi synes altså, det er rimeligt, at man i betænkningen skriver, at man vil se på royaltybestemmelserne og muligvis lave selektive royaltysatser af hensyn til de små felter, men så burde man også kunne tage et skridt, der virkelig ramte dem, der var de mest lukrative. SF tager et lille skridt i den retning. Vi ville gerne have haft, at man havde holdt fast ved de 80 pct., man har snakket om undervejs, men vi synes, det måske let ville kunne misforstås, hvis vi kom rendende med et forslag, der sagde 80 pct., efter at SF i betænkningen har bundet sig til 75 pct.

Det kan være, at olieprisudviklingen, beskatningsforslaget og problemer med dobbeltbeskatningsaftalerne for de selskaber, der stadig væk vil spekulere i ikke at oprette

danske datterselskaber, fører til, at interessen for nye koncessioner bliver mindre, end man troede, og jeg vil godt sige med det samme, at det finder vi ikke er nogen som helst ulykke. Vi skal derimod være klar til at tackle problemet, hvis det opstår. Det vil da være udmærket, hvis der ikke står i snesevis af selskaber i kø, for at vi kan gentage nogle af de bommerter, man har gentaget med koncessioner. Det vil da være udmærket, hvis det i virkeligheden betyder, at staten selv må drive virksomheden på de tilbageblevne områder. Til gengæld skal man så være klar til at gøre det, og det, der er brug for hurtigt, er jo ikke at få indvundet disse ting, som vi så tit har sagt, men at få en hurtig efterforskning, så vi ved, hvad vi har, så det kan indgå i en langsigtet energiplanlægning. Til den ende synes jeg nok at energiministeren må se at få skabt sig et rimelig solidt politisk grundlag for, at man kan bruge D.O.N.G. til den slags ting. Så kan man mene, at de krav, der stilles fra f. eks. de radikale med hensyn til D.O.N.G., ikke er særlig rimelige eller saglige, men det er nødvendigt, hvis vi skal kunne stå model til, at interessen fra selskaberne for nye koncessioner måske bliver svindende, at vi har noget andet i baghånden, og det er altså det statslige selskab.

Det er kun en skam, at det ikke er hele arealet, der kan komme over til det. Vi synes stadig væk, at man skulle have benyttet lejligheden forrige år i stedet for at forhandle sig til en ny aftale, som viser sig allerede at give problemer. Man kan ikke enes om, hvad det er for arealer, der skal gives tilbage, vi skal til at have voldgiftssager, osv. Det er kun en skam, at de områder ikke også gik tilbage.

Samlet vil jeg sige, at det, vi her får, er en ringere beskatning end den norske og den engelske, og det er det ikke kun, fordi, som hr. Ivar Hansen siger, det også er mindre felter, og at det er sværere at finde dem, osv. Det gælder også for helt sammenlignelige felter. Alt, hvad vi har set af faktiske opgørelser under den lange udvalgsbehandling, viser, at der er en mindre statslig andel og en større intern forrentning for selskaberne efter skat ved denne ordning for i øvrigt ens felter sammenlignet med norsk og engelsk skatte-lovgivning.

Der er stadig væk huller omkring mulighederne for divisionering, for omgåelse af ring

[Wilhelm]

fence, for renteudgifterne, for de indekserede afskrivninger, som man nu kommer med i et andet forslag, og for spekulation i kulbrinte-
fradraget, og det vil formodentlig give et mindre provenu, end man har forudsagt. Jeg går ud fra, at det betyder, at regeringen er parat til at tage disse ting op igen, hvis og når det viser sig, at det ikke bare på grund af olieprisudviklingen, men også på grund af selve forudsætningerne i denne lovgivning giver et mindre provenu, end man egentlig havde stillet i udsigt.

Arne Bjerregaard (KrF):

Dette er, som det er sagt, en helt ny beskatningsform, som vi har været ukendt med, og det kan selvfølgelig volde nogle problemer at komme ind i alle disse forskellige forhold vedrørende en sådan beskatning. Men at vi skal have sådan en beskatning, er vi vel alle sammen enige om, og den må have det formål at give samfundet en rimelig del af gevinsten ved indvinding af kulbrinter i Nordsøen. Det tror jeg da ikke nogen i denne sal kan være uenige i. Men vi må også erkende, at forarbejdet ved indvindingen – og også selve indvindingen i Nordsøen – er dyrt, og vi ved også, at med faldende energipriser på verdensmarkedet kan vi ret hurtigt nå grænsen for rentabilitet ved olieindvindingen i Nordsøen. Og selv om en kulbrinteindvinding, som ikke giver samfundet noget udbytte, sådan set er os ligegyldig – jeg havde nær sagt: lad det hellere ligge til bedre tider, hvad skal vi så med det? – så mener vi dog, at vi på længere sigt alligevel må tænke lidt anderledes. Vi mener, at vi i den usikre tid, vi lever i med hensyn til prisudviklingen på verdensmarkedet, ikke må bremse efterforskningen efter kulbrinter ved at lave en beskatningslov, der holder interesserede borte nu, fordi vi derved let kan få et uheldigt tidstomrum med hensyn til efterforskning og indvinding, og det vil senere komme os til skade med hensyn til energiforsyningen.

Det forslag, ministeren har fremsat, fremstår for os som et velgennearbejdet teknisk forslag, som vi ikke ønsker at kritisere indholdet af. Vi siger bare, at i den nuværende situation føler vi, at lovgivningen er skattemæssigt for stram, og vi føler også, at man muligvis burde have lempet lidt på den faste beskatning og haft en lidt mere variabel be-

skatning, som kunne imødegå disse svingninger, som der altid vil være i interessen for efterforskning, foranlediget af de svingende priser på verdensmarkedet. I konsekvens af den usikkerhed, der er både ude omkring i verden med hensyn til energiprisudviklingen og også hos os med hensyn til det rimelige i at indføre så hård en beskatning på nuværende tidspunkt, har vi tilsluttet os ændringsforslag, der lemper beskatningen, og jeg kan kun sige, at det fremgår af betænkningen, hvilke forslag det er.

Derudover vil jeg sige, at vi har altid sagt, at det er uklogt at prøve på at gennemføre noget, der ligner love med tilbagevirkende kraft, og derfor ønsker vi at støtte fremskridtspartiets forslag om at lade loven virke fra 1983 i stedet for fra 1982.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

De fleste ordførere har jo erkendt, at vi i denne sag har været igennem en overordentlig grundig udvalgsbehandling. Jeg hæftede mig i grunden en hel del ved hr. Glistrups betragtninger om, at nu havde studiekredsen været igennem stoffet og så måtte man jo søsætte en lovgivning og se, om man havde ramt det helt rigtige, fordi ikke alt kan man tænke sig til. Men jeg tror nok, man må sige, at dette er i den udformning, forslaget får med de ændringsforslag, der er stillet af regeringen, et overordentlig gennearbejdet stykke lovgivningsarbejde, hvor man har udnyttet de erfaringer, som andre lande har indhøstet, før vi selv kom i gang med at lave en særlig kulbrintebeskatning.

Der er ikke, synes jeg, under udvalgsbehandlingen ført nogen form for dokumentation for de betragtninger, nogle har været inde på om, at felt for felt-beskatningen eller andre af de særlige konstruktioner i forslaget skulle stride mod de energipolitiske målsætninger og føre til en for ringe efterforskning og en for ringe indvinding af olie og gas fra Nordsøen.

Hr. Hagen Hagensen var specielt inde på flagstatsdiskussionen, og dér var jeg af den opfattelse, at vi også gennem det bidrag til betænkning, som er aftrykt side 2-3, havde fået på det rene, at det ikke er tanken – lige så lidt som det har været tanken fra engelsk og norsk side, når man har skaffet sig hjemmel til udvidelse af den subjektive skattepligt

[Ministeren for skatter og afgifter]

– at opgive flagstatsprincippet for international skibsfart i almindelighed, og dermed er jo mange af de betænkeligheder, der har været ved udvidelsen af den subjektive skattepligt i dette forslag, af mere teoretisk art. Der har også været redegjort for under udvalgsarbejdet, hvad begrundelsen er for, at regeringen ønsker at have hjemmelen til udvidelsen, og så må vi jo se gennem forhandlingerne med de andre lande, i hvilket omfang man i forbindelse med revision af dobbeltbeskatningsoverenskomsterne vil søge at opnå en udvidelse.

Hr. Ivar Hansen var inde på de samme betragtninger som hr. Hagen Hagensen først og senere hr. Emmert Andersen om felt for felt-beskatningen, ring-fence osv., men så giver han udtryk for i Børsen i dag, tror jeg, at regeringen, energiministeren, havde været afvisende over for at orientere om, hvordan interessen var for at indvinde olie og gas i Nordsøen. Jeg tror nok, at situationen var den, at energiministeren under udvalgsarbejdet gav en overordentlig grundig redegørelse, og at udvalget ikke ønskede yderligere oplysninger. Derfor synes jeg, det er lidt beklageligt, at hr. Ivar Hansen over for dagspressen giver udtryk for noget andet end det, der faktisk er passeret i denne sag.

Der blev spurgt efter eksempler på investeringer, der ikke kunne kvalificere til kulbrintefradrag efter § 17, og dertil ved hr. Ivar Hansen jo også, at det er noget, vi har diskuteret meget, men at det har været svært at finde konkrete eksempler. Det er også blevet præciseret, at den værnsregel, man ønsker indsat, ikke skal finde anvendelse over for nødvendige produktionsfremmende investeringer, men at det på grund af den særlige konstruktion kan tænkes, at nogle ud fra rent skatte-tækningsmæssige overvejelser vil foretage investeringer, der ikke har nogen produktionsmæssig værdi, og alligevel tjene på dem, hvis ikke vi har denne værnsregel. Det er begrundelsen for, at den skal være der, men det, at den er der, vil formentlig også betyde, at der kun i helt ekstreme undtagelsestilfælde vil være anledning til at tage den i anvendelse.

Hr. Kalnæs var inde på, at der efter hans opfattelse var behov for nogle særlige afskrivningsregler, og hr. Wilhjelm var inde på tilsvarende betragtninger. Dertil vil jeg gerne sige, at virkningen af, at man lader de indek-

serede afskrivninger, som nu er foreslået i den almindelige selskabsskatte Lovgivning, slå igennem for kulbrinter, er forbløffende beskeden, hvad angår forrentningen af den investerede kapital, og det hænger sammen med, at man her har et område, hvor fortjenesterne i forhold til investeringerne er ekstremt høje. Jeg tror derfor nok, der har været en tendens til fra nogles side at overbetone virkningerne i begunstigende retning for producenter og koncessionshavere af de indekserede afskrivningsregler, og jeg tror i hvert fald, det er vigtigt, at kulbrintebeskatningen, så langt som det er muligt uden at forskertse de særlige hensyn, vi har været ude på at varetage, ligner en almindelig beskatning, hvad angår både grundprincipperne og afskrivningsreglerne. Det har også en selvstændig betydning i de forhandlinger om ændrede dobbeltbeskatningsoverenskomster, vi nu skal i gang med.

Der har været diskussion om provenuet, og her trænger det nok til at blive præciseret, at der ikke er afgivet nye, ændrede provenuskøn på anden måde, end at vi har oplyst over for udvalget, at hvis man lægger andre oliepriser til grund end dem, der var lagt til grund ved forslaget udarbejdelse, vil det give andre provenuer. Vi har ikke set os i stand til at vurdere, hvordan oliepriser og dollarkurser vil udvikle sig hele vejen gennem 1982 og 1983, men har illustreret under udvalgsarbejdet, hvordan følsomheden over for en sådan høj marginalbeskatning af de gode felter naturligvis er meget stor over for ændringer i realprisniveauet for olie. Jeg har imidlertid ikke påstået, og jeg vil heller ikke påstå det her i dag, at olieprisudviklingen entydigt har vist, at der ikke bliver noget provenu i 1982. Det er muligt, der bliver det, og det er muligt, der ikke bliver det. Hvis der ikke bliver det, er det udtryk for en samfundsøkonomisk heldig udvikling, idet de reelle oliepriser, vi skal betale ved import, da er faldet væsentligt i hele 1982 i forhold til 1981.

Hr. Emmert Andersen var inde på en række kritiske betragtninger og især, synes jeg, nogle mindre rimelige betragtninger om ting, der ikke var arbejdet tilstrækkelig godt igennem. Det er faktisk meget præcist de samme synspunkter, der også har været fremført fra rederiet A. P. Møllers side, men jeg mener ikke, de bliver rigtigere af det. Jeg mener

[Ministeren for skatter og afgifter]

som sagt, der har været tale om en overordentlig grundig belysning af problemerne under det udvalgsarbejde, der er foregået.

Hr. Wilhjelms indlæg skal jeg kun knytte en enkelt bemærkning til. Hr. Wilhjelms betragtninger om, at man kun kommer op på marginalskatten på de 83½ pct., hvis man har mange hundrede procents afkastning af den investerede kapital, kræver i hvert fald et par ting som forudsætning. Den ene er, at man må lægge sammen for en årrække, for det er jo rigtigt, at kulbrinteafdraget betyder, at man får en årlig forrentning på 25 pct. af den investerede kapital, før der kommer en særlig kulbrintebeskatning. Og så taler hr. Wilhjelm vel også, går jeg ud fra, mere eller mindre bevidst om gennemsnitsbeskatning og ikke om marginalskat. Det er jo klart, at man når aldrig med de bundfradrag, der er, op på en gennemsnitsbeskatning, der svarer til marginalskatten. Det er definatorisk umuligt, men man kan komme tæt på, hvis man har nogle meget lukrative afkast på enkelte felter.

Der blev spurgt fra hr. Wilhjelms side, om regeringen ville være parat til senere at justere i loven, hvis nogle af de bekymringer, hr. Wilhjelm og også andre har haft med hensyn til huller i lovgivning, skulle vise sig at være relevante. Det er vi – det skal være min sidste bemærkning – naturligvis indstillet på, ligesom vi er indstillet på at overveje det problem, fru Lone Dybkjær rejste omkring efterforskningsudgifterne og deres indeksering. Det kan jeg ikke overskue på stående fod, og vi har ikke haft lejlighed til at diskutere det førend i dag, men en række af de problemer vil selvfølgelig, ligesom rentefradragsret og andre ting, der er nævnt i betænkningen, løbende blive evalueret. Det, vi gør nu, er, at vi fastlægger nogle grundprincipper, nogle fundament, men der vil være en række skruer, der kan skrues på. Det er jo også erfaringen fra andre lande, der har indført tilsvarende systemer, at justeringer foregår hen ad vejen.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg vil gerne fortsætte, hvor skatteministeren slap, og sige, at netop det, der sker nu med den lovgivning, som man vil have igennem, er, at der lægges nogle grundprincipper fast, sådan som ministeren gav udtryk for

det, og det er netop det, der har gjort, at vi er kommet med en række betragtninger, der rører ved principper, hvor vi finder, at man går videre, end der er grund til, og så bør sådan noget ikke lægges fast i dansk skatte-lovgivning.

Jeg skal blot nævne to ting. Den ene er spørgsmålet om flagstatsprincippet, hvor jeg medgiver ministeren, at det, der er sagt i betænkningen, afbøder meget af det, der står i lovforslaget, men jeg kan ikke følge ministeren, når han siger, at regeringen ønsker at have hjemmelen til at gøre det, der står i loven, selv om man har trukket noget tilbage ved det betækningsbidrag, man har givet. Det er et af de principper, som jeg synes man skulle sørge for at vi havde ganske klart, at man ikke lavede om på disse forhold.

Den anden ting – og det er et princip, som er meget væsentligt for os – er, at man ikke må give nye skattelove, der skærper beskatningen, tilbagevirkende kraft, og så er det for mig ganske ligegyldigt, om det giver nul i år, selv om man vedtager forslaget, som det er fra ministerens hånd, eller det kommer til at give penge. Vi må ikke give love tilbagevirkende kraft. Det er et princip, som vi holder for ikke kan fraviges, og derfor glædede det mig, at den radikale ordfører sagde, at man kunne diskutere, om loven skulle have virkning fra 1983 eller allerede fra i år. Jeg håber, at vi nu, når vi kommer til at drøfte forholdene på ny i udvalget, kan nå at komme overens om, at vi fastholder princippet i dansk skattelovgivning om ikke at give skattelove tilbagevirkende kraft. Det synes jeg blot skal siges her.

Lone Dybkjær (RV):

For god ordens skyld skal jeg lige til den konservative ordfører, hr. Hagen Hagensen, sige, at vi, som jeg også sagde i mine bemærkninger, går ind for det af ministeren stillede ændringsforslag, og at vi hermed mener, at vi ikke har en lov med tilbagevirkende kraft.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, §§ 2 og 3, ændringsforslag nr. 2 og 3, § 4, således ændret, og § 5 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5 forkastedes, idet 10 stemte for, 75 imod; 48 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 7 forkastedes, idet 10 stemte for, 75 imod; 48 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 4 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6, § 6, således ændret, og ændringsforslag nr. 8 og 9 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 10 forkastedes, idet 21 stemte for, 112 imod.

Ændringsforslag nr. 11 og § 7 med de foretagne ændringer vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 12 forkastedes, idet 21 stemte for, 114 imod.

Ændringsforslag nr. 13 og § 8, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 14 om indsættelse af en ny paragraf forkastedes, idet 21 stemte for, 114 imod.

§§ 9 og 10 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 15 forkastedes, idet 20 stemte for, 114 imod.

Ændringsforslag nr. 16 forkastedes, idet 49 stemte for, 85 imod.

§ 11 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 17 forkastedes, idet 58 stemte for, 76 imod.

Ændringsforslag nr. 18 forkastedes, idet 21 stemte for, 114 imod.

§§ 12 og 13

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 19 om, at § 13 udgår, var dermed forkastet.

Ændringsforslag nr. 20 og 21, § 14, således ændret, § 15 og ændringsforslag nr. 22 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 23 forkastedes uden afstemning.

§ 16 med den foretagne ændring vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 24 forkastedes, idet 58 stemte for, 76 imod.

Ændringsforslag nr. 25–28 vedtoges uden afstemning.

Underændringsforslag nr. 30 forkastedes, idet 56 stemte for, 78 imod.

Ændringsforslag nr. 29 og § 17 med de foretagne ændringer vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 38 forkastedes, idet 58 stemte for, 78 imod.

Ændringsforslag nr. 32 og § 18 med den foretagne ændring vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 31 om, at § 18 udgår, var dermed forkastet.

Ændringsforslag nr. 33 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 34, 35 og 36, § 19 med de foretagne ændringer, ændringsforslag nr. 37, § 20, således ændret, og §§ 21 og 22 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 39 forkastedes, idet 58 stemte for, 78 imod.

Ændringsforslag nr. 49 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 40 om en ny affattelse af § 23, § 23 i den nye affattelse, ændringsforslag nr. 41, § 24, således ændret, ændringsforslag nr. 42 og 43 og § 25, således ændret,

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 44
forkastedes, idet 58 stemte for, 78 imod.

Ændringsforslag nr. 45, 47 og 50
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 46 og 48
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 51
vedtoges med 70 stemmer mod 21; 45 stemte
hverken for eller imod.

§ 26 med de foretagne ændringer, æn-
dringsforslag nr. 52 og 53, § 27, således æn-
dret, og § 28
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behand-
ling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går nu til fornyet behandling
i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Anden behandling af:

*Forslag til lov om ansættelse og opkrævning
m.v. af skat ved kulbrinteindvinding.*

(Lovforslag nr. L 132. Fremsat 24/2 82.
Første behandling 11/3 82. Betænkning 2/4
82).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betæn-
kingen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet
ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforsla-
gene samt spørgsmålet om lovforslagets over-
gang til tredje behandling sattes til forhand-
ling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1-3, ændringsforslag nr. 1, § 4, således
ændret, § 5, ændringsforslag nr. 2 og 3, § 6,
således ændret, og §§ 7-15

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behand-
ling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til
tredje behandling uden fornyet udvalgsbe-
handling. Hvis ingen gør indsigelse mod det-
te forslag (*Tilråb: Der ønskes udvalgsbe-
handling!*).

Lovforslaget går herefter til fornyet be-
handling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af:

*Forslag til folketingsbeslutning om at gøre
det mere fordelagtigt at forøge sin indkomst.*

[Af Gammelgaard (KF) m.fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 58. Fremsat 19/3
82).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard):

Jeg tror, jeg kan fatte mig i korthed ved
denne førstebehandling, idet forslagsstillerne
ikke har føjet noget nyt til argumentationen
for det ligelydende forslag, der blev fremsat i
sidste samling. Jeg kan derfor i hovedsagen
opsummere de synspunkter, regeringen gjorde
gældende i fjor.

Dér sagde vi – og vi mener stadig – at det
selvfølgelig skal kunne betale sig for den en-
kelte at forøge sin indkomst, og det er da
også helt overvejende tilfældet i dag. De
spørgsmål, der stilles, er i virkeligheden også:
hvor godt skal det kunne betale sig, og hvem
skal betale det? En høj grad af indkomstud-
ligning har den uundgåelige konsekvens, at
en forøgelse af indkomsten i retning af større
indkomster for dem, der har midlerne, fører
til en stærkere beskatning af dem, der er fat-
tigere.

Regeringen og et flertal i tinget finder
imidlertid, det er rimeligt, at der sker en ud-
ligning, og vi finder det helt uacceptabelt, at
skattelettelser eller store offentlige tilskud til